

Sygn. akt VIII U 469/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Elżbieta Trybulec-Czernek

Protokolant: st.sekr.sądowy Barbara Urmańska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2013 r. w Gdańsku

sprawy **R. P.**

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania R. P.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 12 lutego 2013 r. nr (...)

oddala odwołanie

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 469/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 lutego 2013 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w G. zobowiązała R. P. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia – 50% części uzupełniającej emerytury rolnej w okresie od 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku. KRUS odstąpił od żądania pobranego świadczenia w kwocie 35 777,27 złotych jednocześnie wnosząc o zwrot w kwocie 12 275,72 złotych.

Powyższą decyzję zaskarżyła ubezpieczona wnosząc o jej uchylenie. Wskazała, iż w pouczeniu załączonym do decyzji przyznającej jej emeryturę nie znalazła się informacja wskazująca, iż powinna była nie przyjąć przyznanej jej emerytury z tego powodu, że jej mąż prowadzi działalność gospodarczą od 1990 roku.

W odpowiedzi na odwołanie KRUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że małżonek Wnioskodawczynie od dnia 31 stycznia 1998 roku otrzymuje terę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, które to świadczenie zostało mu przyznane na stałe. Wobec powyższego w okresie od 1 kwietnia 1998 roku do 31 grudnia 2012 roku renta rolna, a następnie emerytura rolna wypłacane były na rzecz wnioskodawczynie w zawyżonej wysokości, ponieważ wnioskodawczynie była uprawniona jedynie do świadczenia w części składkowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. P. urodziła się (...) ,jest żoną S. P., z którym wspólnie prowadzą działalność rolniczą.

Od dnia 1 stycznia 1995 roku ubezpieczona uprawniona była do stałej renty rolnej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

Od dnia 1 lipca 2007 roku ubezpieczona uprawniona jest do emerytury rolnej przyznanej jej z urzędu w wysokości dotychczas pobieranej renty rolnej.

Przyznane ubezpieczonej świadczenia składały się z części składkowej i części uzupełniającej wynoszącej 50% z uwagi na użytkowanie przez ubezpieczoną gospodarstwa rolnego o powierzchni 12,59 ha (1,94 ha przeliczeniowego) oraz z uwagi na fakt, iż małżonek ubezpieczonej nie miał ustalonego prawa do świadczenia emerytalno – rentowego.

/okoliczności bezsporne/

Otrzymując decyzje z dnia 29 maja 1995 roku, 10 kwietnia 1998 roku oraz z dnia 17 maja 2001 roku R. P. została pouczona o sytuacjach kiedy część uzupełniająca renty podlega zmniejszeniu lub zawieszeniu oraz o konsekwencji zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

/dowody: decyzja k. 20 – 21, 23 – 24, 25 – 26 akt ubezpieczeniowych/

Decyzją z dnia 10 lutego 1998 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał S. P. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe.

/dowody: decyzja k. 96 – 97 akt ubezpieczeniowych/

Decyzją z dnia 3 stycznia 2013 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zawiesił wypłatę 100% części uzupełniającej świadczenia przysługującego R. P..

/dowody: decyzja k. 93 akt ubezpieczeniowych/

Decyzją z 12 lutego 2013 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w G. zobowiązała R. P. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 12 275,72 złotych.

/dowody: decyzja k. 106 akt ubezpieczeniowych/

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty i ich kopie oraz odpisy zawarte w aktach sprawy i w aktach ubezpieczeniowych, których wiarygodność nie była kwestionowana w trakcie postępowania przez żadną ze stron. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności i autentyczności.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonej R. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 28 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U z 2008r., Nr 50, póź. 291 ze zm.) obowiązującym w okresie od dnia 2 maja 2004 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku część uzupełniająca renty rolnej z tytułu niezdolności do pracy ulega zawieszeniu w połowie jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą z małżonkiem, który nie ma ustalonego prawa do emerytury albo renty i nie spełnia warunków do uzyskania emerytury rolnej albo renty rolnej z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli małżonek ten podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy. Zgodnie zaś z ust. 3 i 4 tego artykułu wypłata części uzupełniającej renty rolnej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej tzn. jeżeli on sam lub jego małżonek jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i prowadzi dział specjalny produkcji rolnej.

Zgodnie zaś z treścią przepisu artykułu 138 ust. 1, 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników osoba, która nienależnie pobrała świadczenie jest obowiązana do jego zwrotu w okresie 3 lat liczonych wstecz.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 maja 2010 r. III AUa 3276/09 LEX nr 785480 cyt.: W prawie ubezpieczeń społecznych "świadczenie nienależnie pobrane" to nie tylko "świadczenie nienależne" (obiektywnie, np. wypłacane bez podstawy prawnej), ale także "nienależnie pobrane", a więc pobrane przez osobę, której można przypisać określone cechy dotyczące stanu świadomości (woli) lub określone działania (zaniechania). Dz.U.2009.153.1227: art. 138 ust. 1; art. 138 ust. 2 Organ rentowy może domagać się zwrotu nienależnie pobranego świadczenia tylko wówczas, gdy ubezpieczonemu można przypisać złą wolę. Obowiązek zwrotu obciąża tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, wiedząc, że mu się ono nie należy, co dotyczy zarówno osoby, która została pouczona o okolicznościach, w jakich nie powinna pobierać świadczeń, jak też tej osoby, która uzyskała świadczenia na podstawie nieprawdziwych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd instytucji ubezpieczeniowej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy Sąd zważył, iż ubezpieczona została pouczona o okolicznościach w jakich nie powinna pobierać świadczeń. Pomimo tego w dalszym ciągu pobierała świadczenie, którego wysokość powinna zostać zmniejszona przez KRUS. Będąc pouczona o powyższych okolicznościach nie zawiadomiła o nich pozwanego i wykorzystując jego błąd pobierała świadczenie w zawyżonej wysokości. W tym miejscu wskazać należy, iż bezasadny jest zarzut ubezpieczonej, w którym wskazuje, iż nie została pouczona, albowiem co innego wynika z decyzji, które zostały jej doręczone wraz z pouczeniami, z którymi ubezpieczona powinna była się zapoznać.

Pozwany prawidłowo ograniczył swe roszczenia jedynie do okresu obejmującego okres 3 lata wstecz, albowiem wprost wynika to z powołanych powyżej przepisów.

Stwierdzić zatem należy, iż świadczenie, które ubezpieczona otrzymywała w okresie od 1 kwietnia 1998 roku do 31 grudnia 2012 roku jest świadczeniem nienależnym.

Reasumując należy zatem stwierdzić, że brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania ubezpieczonej a decyzja pozwanego jest prawidłowa i odpowiada prawu.

W konkluzji z przytoczonych wyżej względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w zw. z cytowanymi wyżej przepisami orzekł, jak sentencji wyroku.

Sędzia SR del. do SO Elżbieta Trybulec – Czernek

Zarządzenie:

- 1) odnotować;
- 2) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem;
- 3) akta przedłożyć z wpływem apelacji lub 14 dni po zpo

Sędzia SR del. do SO Elżbieta Trybulec – Czernek